

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/26/1407-2809-8

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu
Otsuse tegemise aeg ja koht	04.09.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	15.07.2026 (registreeritud inspektsioonis 17.07.2026)
Teabevaldaja	Kohtutäitur Tatjana Afanasieva aadress: A. Puškini tn 20-1, 20307 Narva linn e-posti aadress: tatjana.afanasieva@taitur.net
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxx@xxx

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse § 85 punkti 4 alusel

otsustab Andmekaitse Inspektsioon:

- 1) jätta vaie rahuldamata, sest 03.07.2026 teabenõudes küsitud täiteasja nr x nõude loovutamise lepingu koopia väljastamine toimub täitemenetluse seadustiku alusel, mille üle Andmekaitse Inspektsioon järelevalvet ei teosta;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja edastas 03.07.2026 kohtutäitur Tatjana Afanasievale teabenõude, milles palus muu hulgas väljastada täiteasjas x nõude loovutamise lepingute koopiad.
2. Kohtutäitur selgitas 10.07.2026 vastuses nõude loovutamise lepinguga seotud asjaolusid, kinnitas vastava lepingu olemasolu ja edastas kuvatõmmise lepingu olemasolu kohta. Täiendavalt märgiti, et kõnealune leping sisaldab pöörduja andmetele lisaks ulatuslikult kolmandate isikute isikuandmeid, lepingupoolte konfidentsiaalset teavet ning ärisaladust. Lepingu väljastamisest keelduti põhjusel, et *kohtutäituri puudub õigus avaldada kolmandate isikute isikuandmeid või lepingupoolte ärisaladust sisaldavat teavet isikule, kellel puudub selleks seadusest tulenev õiguslik alus.*

3. Kuna vaide esitaja ei olnud saadud vastusega rahul, siis edastas ta kohtutäiturile 13.07.2026 samasisulise pöördumise andes vastamiseks uue tähtaja. Kohtutäitur vastas pöördumisele samal päeval märkides, et pöördumisele on juba vastatud.
4. Vaide esitaja ei olnud rahul sellega, et talle ei väljastatud teabenõudes küsitud teavet. Sellest tulenevalt edastas ta Andmekaitse Inspeksioonile (AKI) 15.07.2026 sellekohase kaebuse, mille AKI nõude loovutamise lepingu koopia väljastamise osas vaidena menetlusse võttis.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja nõue:

Vaide esitaja palub AKI-l teha kohtutäiturile *ettekirjutus nõude loovutamise lepingu väljavõtte väljastamiseks täiteasjas x (vajadusel varjates kolmandate isikute andmed)*.

Vaide põhjendused:

Vaide esitaja hinnangul ei saa olla dokumendi väljastamisest keeldumise õiguslik alus see, et dokument sisaldab kolmandate isikute andmeid ja ärisaladust. Seda põhjusel, et kohtutäitur on kohustatud väljastama lepingust väljavõtte, kattes kinni kõik kolmandatesse isikutesse puutuvad andmed ja tingimused, mis pole vaide esitajaga seotud.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuses AKI järelepärimisele selgitati, et vaide aluseks oleva nõude loovutamise leping ei ole kohtutäituri koostatud dokument ega täitetoimiku dokument tavapärasel tähenduses. *Tegemist on eraõigusliku lepinguga, mille sõlmivad nõude loovutaja ja uus võlausaldaja. See dokument esitatakse kohtutäiturile täitemenetluse seadustiku § 18 lg 1 alusel ja üksnes selleks, et tõendada kohtutäiturile nõude üleminekut ning võimaldada kohtutäituril kontrollida uue sissenõudja õigusjärglust täitemenetluses.*

Kohtutäitur ei ole nimetatud lepingu pool, ei esinda selle lepingu pooli ega ole volitatud otsustama lepingu avaldamise üle kolmandatele isikutele. Samuti ei lasu kohtutäituril seadusest tulenevat kohustust väljastada võlgnikule sissenõudja ja kolmanda isiku vahel sõlmitud nõude loovutamise lepingut.

Võlgniku õigus nõuda tõendit nõude ülemineku kohta tuleneb võlaõigusseadusest (mh: VÕS § 164-170) ning selle kohustuse adressaadiks on võlausaldaja (loovutaja või uus võlausaldaja), mitte kohtutäitur. Kohtutäitur ei saa võtta üle võlausaldaja seadusest tulenevaid kohustusi ega asuda tema asemel tõendama nõude loovutamist.

Käesolevas asjas kontrollis kohtutäitur nõude üleminekut tõendavaid dokumente, et veenduda sissenõudja õigusjärgluses. Kohtutäitur kinnitas vastuses vaide esitajale, et originaaldokument on kohtutäiturile esitatud, samas edastas digikonteineri kuvatõmmise ning lepingu lisa selle osa, millest nähtub vaide esitaja nõude kuulumine loovutatud nõuete hulka.

Lisaks toodi välja, et *kõnealune nõude loovutamise leping ulatuslikult kolmandate isikute isikuandmeid. Lepingu esemeks oli korrakaupa 4200 nõude loovutamine ning lepingu lisades sisalduvad tuhandete võlgnike isikuandmed. Samuti sisaldab leping poolte finantstehingu tingimusi, hinnastamist, muid konfidentsiaalseid kokkuleppeid ning ärisaladust. Sellise lepingu avaldamine või sellest väljavõtete koostamine puudutab otseselt lepinguosaliste õigusi ning kolmandate isikute isikuandmete kaitset.*

AKI-le selgitatakse, et kohtutäitur ei käsitlenud vaidlusalust dokumenti avaliku teabena, mille väljastamine või sellest keeldumine kuuluks AvTS regulatsiooni alla. Samas märgiti, et nimetatud dokument ei kuulu täitetoimiku nr x materjalide hulka ega ole sellesse lisatud.

Täiendavalt toodi välja, et kohtutäitur ei pea võimalikuks nõude loovutamise lepingu osalist avaldamist. Seda mitte üksnes seetõttu, et leping sisaldab juurdepääsupiiranguga andmeid, vaid põhjusel, et kohtutäituri hinnangul puudub tal õigus otsustada eraõigusliku lepingu avaldamise üle. Kohtutäitur ei saa hakata kujundama uut dokumenti, eemaldades sellest ärisaladust või tuhandete kolmandate isikute andmeid. *Lisaks ei ole võimalik pidada sellist ulatuslikku redigeerimist kohtutäituri seadusest tulenevaks kohustuseks.*

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja seisukoht

Kuna Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda (koda) annab muu hulgas seadusest tulenevalt õiguslaseid selgitusi, siis palus AKI kojalt seisukohta selles, kas võlanõude loovutamise leping on konkreetse isiku täitetoimiku osa. Kui ei ole, siis millise seaduse alusel toimub koja hinnangul kõnealuse lepingu väljastamine menetlusosalisele.

Vastuses AKI-le on koda seisukohal, et nõude loovutamise lepingut tuleb käsitleda konkreetse täiteasja materjalina vähemalt selles ulatuses, milles see tõendab selles täiteasjas sissenõutava nõude üleminekut uuele sissenõudjale.

Kui nõude loovutamise leping on kohtutäiturile edastatud selleks, et tõendada konkreetset täiteasjas sissenõudja õigusjärglust või nõude üleminekut, on tegemist selles täitmisasjas laekunud dokumendiga. Seda järeldust ei muuda asjaolu, et sama leping hõlmab lisaks konkreetsele nõudele veel suure hulga teiste isikute nõudeid. Täitetoimiku seisukohalt on asjakohane lepingu see osa, mis puudutab konkreetset täiteasja ja selles menetletavat nõuet.

Koja hinnangul ei saa üksnes asjaolu, et kohtutäitur ei ole dokumenti tehniliselt konkreetsele täitetoimikule lisanud, välistada menetlusosalise juurdepääsu dokumendile, kui dokument on täitmisasjas laekunud ning sellest tulenevalt oleks see pidanud olema täitetoimikus jäädvustatud.

Koda on seisukohal, et kuna nõude loovutamise leping, vähemalt võlgnikku puudutavas osas, on täitetoimiku osa, siis saab menetlusosaline juurdepääsuõiguse lepingule täitemenetluse seadustiku (TMS) § 35 lõike 1 ja kohtutäiturimäärustiku § 21 lg 1 punkti 1 alusel.

Kohtutäituri seaduse (KTS) § 11 lg 1 kohustab kohtutäiturit hoidma ametisaladust ja mitte avaldama seoses ametitegevusega saadud andmeid. Samas näeb KTS § 11 lg 3 p 1 ette, et kohtutäitur peab seoses ametitegevusega saadud andmeid avaldama menetlusosalistele. Neid sätteid tuleb kohaldada koostoimes TMS §-ga 35 ja kohtutäiturimäärustiku §-ga 21.

Koja hinnangul ei anna menetlusosalise õigus oma täiteasja materjalidega tutvuda talle õigust saada andmeid teiste isikute nõuete või muude temaga mitteseotud asjaolude kohta. Seetõttu ei ole põhjendatud keelduda nõude loovutamise lepingu väljastamisest tervikuna üksnes põhjusel, et leping sisaldab andmeid tuhandete teiste nõuete kohta. Menetlusosalisele tuleb võimaldada juurdepääs teda ja tema täiteasja puudutavale osale, kaitstes samal ajal asjasse puutumatute isikute andmeid.

Praktiliselt on see võimalik näiteks nii, et menetlusosalisele väljastatakse lepingu koopia, milles teiste isikute andmed ja konkreetse täiteasjaga mitteseotud osad on kaetud, või vormistatakse lepingust asjakohane väljavõte. Väljastatavast dokumendist või väljavõttest peab siiski nähtuma piisav teave, et menetlusosaline saaks kontrollida tema vastu sissenõutava nõude loovutamise alust ja sissenõudja õigusjärglust, sealhulgas vähemalt loovutamise pooled, loovutamise alus ning konkreetse nõude seos loovutamisega.

Seega ei ole Koda hinnangul kirjeldatud olukorras vaja lepingu väljastamise alusena kohaldada TMS-i asemel mõnda muud seadust. Kohaldub täitemenetluse eriregulatsioon: täitetoimiku pidamist ja menetlusosalise juurdepääsu reguleerivad TMS §-d 33 ja 35 ning kohtutäiturimääruse §-d 19 ja 21, arvestades KTS §-st 11 tulenevat ametisaladuse hoidmise kohustust.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. AKI-le 15.07.2026 esitatud vaides ei ole vaide esitaja rahul sellega, et talle teabenõudes küsitud lepingut ei väljastatud. Seega on vaide esimeks teabenõude nõuetekohane täitmata jätmine.
2. Vastavalt AvTS § 45 lg 1 punktile 1 on AKI pädevuses järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle. Vaidlus puudub selles, et kohtutäitur on teabevaldaja AvTS § 5 lõike 2 mõttes.
3. AvTS § 2 lg 1 punkti 2 kohaselt sätestab kõnealune seadus piiratud juurdepääsuga avaliku teabe ja sellele juurdepääsu võimaldamise korra teiste seadustega reguleerimata osas. Seejuures AvTS § 2 lõike 2 punkti 4 kohaselt ei kohaldata AvTS-i teabele juurdepääsupiirangute, juurdepääsu eritingimuste, korra ja viiside osas juhul, kui need on eriseaduses või välislepingus sätestatud teisiti.
4. Kohtutäitur on selgitustes AKI-le märkinud, et vaidlusalust dokumenti ei käsitletud avaliku teabena, mille väljastamine või sellest keeldumine kuuluks AvTS-i regulatsiooni alla. Samas aga märgiti, et nimetatud dokument ei kuulu ka vaide esitaja täitetoimiku materjalide hulka.
5. Koda on seisukohal, et *kui nõude loovutamise leping on kohtutäiturile edastatud selleks, et tõendada konkreetset täiteasjas sissenõudja õigusjärglust või nõude üleminekut, on tegemist selles täitmisasjas laekunud dokumendiga*. Koda leiab, et eelnevat järeldust ei muuda asjaolu, et samas lepingus on veel suurel hulgal teiste isikute nõudeid. *Täitetoimiku seisukohalt on asjakohane lepingu see osa, mis puudutab konkreetset täiteasja ja selles menetletavat nõuet*.
6. Eelnevast tulenevalt saab AKI aru selliselt, et vaide aluseks olevas olukorras küsib vaide esitaja menetlusosalisena kohtutäiturilt lepingut, mis on osa tema täiteasja toimikust. Seega on vaide esitaja nõude sisuks menetlusosalisena tutvumine täitetoimiku osaks oleva dokumendiga. Selgitame, et täitemenetluse toimik ei ole avalik teave, millest igaüks saab nõuda dokumente teabenõude korras AvTS-i alusel. AvTS on üldseadus, mida ei rakendata, kui on kehtestatud vastava valdkonna eriseadus.
7. Nagu kohtutäituri selgitustes ning koja seisukohas on juba viidatud, siis täitemenetlust reguleerib täitemenetluse seadustik (TMS), lisaks kohtutäituri seadus (KTS), kus on sätestatud täituri ja menetlusosaliste õigused, kohustused ja vastutus, samuti menetluse läbiviimisele kehtestatud reeglid. Vastavalt TMS-ile kantakse täitmisasjas saadud ja koostatud dokumendid täiteasja kohta avatud täitetoimikusse (§ 33 lg 1), millega täitemenetluse osalisel on õigus tutvuda TMS §-s 35 sätestatud korras.
8. Kuna täitemenetluse toimikust dokumentide väljastamisele/dokumentidega tutvumisele kehtib erikord TMS-i ja KTS-i alusel, siis AKI-l puudub pädevus teha järelevalvet täitetoimikust dokumentide väljastamise üle eelnevalt märgitud eriseaduste alusel.
9. Kohtutäituri tegevust saab vaidlustada vastavalt TMS §-des 217 ja 218 sätestatule. Järelevalvet kohtutäituri tegevuse üle teostavad kohtutäituri seaduse § 54 lg 1 järgi Justiits- ja Digiministeerium ja koja ametikogu juhatus ning koja aukohus vastavalt KTS 2. peatüki 6. jaos (§ 54 jj) ja kohtutäiturimäärustikus¹ sätestatud pädevusele ja korrale. Seega täitemenetlust puudutava osas saab vaidlust lahendada täitemenetlusele kehtestatud eriregulatsiooni alusel.
10. Kuna vaide aluseks oleva lepingu väljastamise üle AKI-l praegusel juhul

¹ Justiitsministri 15.12.2009 määrus nr 42 „[Kohtutäiturimäärustik](#)“

järelevalvepädevus puudub, siis ei analüüsita käesolevas otsuses ei kohtutäituri ega koja seisukohti täitetoimikus oleva teabe menetlusosalisele väljastamise/tutvustamise osas.

11. Vaide esitaja palub AKI-l teha kohtutäiturile ettekirjutus täiteasja x nõude loovutamise lepingu väljavõtte väljastamiseks. Kuna menetlusosalise õigust täitemenetluse toimiku materjalidega tutvumisele reguleerivad eriseadused, mitte AvTS, siis selles tulenevalt puudub AKI-l käesoleval juhul järelevalvepädevus. Eelnevast tulenevalt ei ole AKI-l alust ettekirjutuse tegemiseks teabenõudele vastamiseks ning vaie jääb rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel